

KATEKES OM MÄSSAN

PÅVE FRANCISKUS

KATEKES OM MÄSSAN

PÅVE FRANCISKUS

KATEKES OM DEN HELIGA MÄSSAN

Påve Franciskus
2017-2018

Texter tagna ur
www.vatican.va
© Libreria Editrice Vaticana
Översättning till svenska
Olof Brandt

2018 Opus Deis
informationskontor
www.opusdei.org

Innehåll

- «Utan söndagen kan vi inte leva».
- Mässan: vår bästa möjlighet att vara med Jesus.
- Eukaristin förvandlar hela vårt väsen.
- Mässan hjälper oss att älska vår nästa.
- Förstå riterna och lev mässan fullt ut.
- Att inta rätt inställning för att rätt kunna fira de heliga mysterierna.
- »Ära vare Gud i höjden«.
- Guds ord tränger in i öppna hjärtan.
- Jesu ord i evangeliet lever.
- »Jag tror. Hjälp min otro!«.
- Det heliga folkets offergåvor.
- Ingen är bortglömd.
- Att be så som Jesus bad.
- »Saliga de som är bjudna till Lammets bröllopsmåltid«.
- Vi lämnar kyrkan för att "gå i frid".

Dela ...

»Utan söndagen kan vi inte leva«

Allmän audiens · 8 november 2017

Idag inleder vi en ny rad katekeser som skall fästa blicken på kyrkans »hjärta«, eukaristin. För oss kristna är det av grundläggande betydelse att förstå mässans värde och innebörd för att vår relation till Gud skall vinna allt större fullhet.

Vi kan inte glömma alla de kristna som i hela världen och under tvåtusen år av historia har offrat sitt liv för att försvara eukaristin; och alla dem som än idag riskerar livet för att delta i söndagsmässan. År 304, under Diocletianus förföljelse, greps en grupp kristna i Nordafrika medan de firade mässan i ett hem. I förhöret frågade den romerske prokonsulen varför de gjort det trots att de visste att det var absolut förbjudet. De svarade: »Utan söndagen kan vi inte leva«, vilket betyder: om vi inte kan fira eukaristin kan vi inte leva, vårt kristna liv skulle dö.

Ja Jesus sade ju till sina lärjungar: »Om ni inte äter Människosönens kött och dricker hans blod äger ni inte livet. Den som äter mitt kött och dricker mitt blod har evigt liv, och jag skall låta honom uppstå på den sista dagen« (*Joh 6:53-54*).

De där kristna i Nordafrika dödades för att de firade eukaristin. De efterlämnar ett vittnesbörd om att man kan avstå från jordelivet för eukaristin, för den ger oss det eviga livet och ger oss del i Kristi seger över döden. Det är ett vittnesbörd som kräver ett svar från var och en av oss om vad det betyder för oss att delta i mässoffret och att ta emot kommunionen. Söker vi den där källan av »levande vatten« för det eviga livet? Som gör vårt liv till ett andligt offer av lovprisning och tacksägelse och gör oss till en enda kropp med Kristus? Detta är den djupaste innebörden i den heliga eukaristin, ett ord som betyder

»tacksägelse«: tacksägelse till Gud Fader, Son och Helig Ande, som omfattar oss i och förvandlar oss genom sin kärleksgemenskap.

Under de kommande katekeserna tänkte jag svara på några viktiga frågor om eukaristin och mässan, för att återupptäcka, eller upptäcka, hur Guds kärlek strålar fram genom detta trons mysterium.

Andra Vatikankonciliet ville låta de kristna förstå trons storhet och skönheten i mötet med Kristus. Därför behövdes framför allt en förnyelse av liturgin under den Heliga Andens ledning, för kyrkan lever ständigt av liturgin och förnyas sig genom den.

En viktig fråga som konciliesfäderna betonade var att de troende måste undervisas om liturgin. Det är förutsättningen för en verklig förnyelse. Och just detta är syftet med denna rad av katekeser som vi inleder idag: att växa i kunskap om den stora gåva som Gud har gett oss i eukaristin.

Eukaristin är en underbar händelse där Jesus Kristus, vårt liv, blir närvarande. Att delta i mässan »är att än en gång genomleva Herrens frälsande lidande och död. Det är en teofani: Herren blir närvarande på altaret för att offras till Fadern för världens frälsning« (*Predikan i mässan i Santa Marta* 10 februari 2014). Herren är där med oss, närvarande. Ofta går vi dit och ser oss om kring och småpratar medan prästen firar eukaristin ... och vi firar inte där vi står så nära honom. Men han är Herren! Om presidenten eller någon annan viktig människa kom hit är jag säker på att vi alla skulle försöka komma nära honom och hälsa på honom. Men tänk att när du går i mässan är Herren där. Och du är disträ. Det är Herren! Vi måste tänka på detta. »Fader, mässorna är tråkiga« – »Vad säger du, är Herren tråkig?« – »Nej, nej, inte mässan, utan prästerna« – »Då måste prästerna omvända sig, men det är Herren som är där!«. Glöm inte det.

Låt oss nu ställa oss några enkla frågor. Till exempel: varför gör man korstecknet och botakten i början av mässan? Här vill jag öppna en annan parentes. Har ni sett hur barn gör korstecknet? Man förstår inte om det är korstecknet eller om de gör en teckning. Vi måste lära barnen att göra korstecknet ordentligt. Så börjar mässan, så börjar

livet, så börjar dagen. Detta betyder att vi har frälsts genom Herrens kors. Och varför läser man bibelläsningar i mässan? Eller: varför säger prästen »upplyft era hjärtan«? Han säger inte: »lyft upp era telefoner för att ta ett foto!« Nej, det är inte bra! Jag tycker det är bedrövligt att se alla dessa telefoner som lyfts upp i luften, här på Petersplatsen och i Peterskyrkan, inte bara vanliga troende utan också präster och biskopar. Mässan är ingen show. Den är att gå Herrens lidande och uppståndelse till möts. Därför säger prästen »upplyft era hjärtan«. Vad betyder det? Kom ihåg: inga telefoner!

Det är viktigt att gå tillbaka till grunden, att återupptäcka det väsentliga genom det man rör och ser i sakramentsfirandet. Aposteln Tomas (jfr *Joh 20:25*) bad att få se och röra vid såren efter spikarna på Jesu kropp. Det är önskan att på något sätt få röra vid Gud för att tro på honom. Det som Tomas ber om är vad vi alla behöver: att se honom och röra vid honom för att kunna känna igen honom. Sakramenten går detta mänskliga behov till mötes. Sakramenten och särskilt eukaristifirandet är tecken på Guds kärlek, genvägar för att möta honom.

Genom dessa katekeser som börjar idag vill jag så tillsammans med er återupptäcka den skönhet som döljer sig i eukaristifirandet, och som efter att man upptäckt den ger varje människas liv dess fulla mening. Må jungfru Maria följa oss på denna nya vandring.

[Tillbaka till innehållsförteckning](#)

Mässan: vår bästa möjlighet att vara med Jesus

Allmän audiens · 15 november 2017

Vi fortsätter med katekeserna om mässan. För att förstå skönheten i eukaristifirandet tänkte jag inleda med en helt enkel aspekt: mässan är bön, ja den är bönen framför andra, den högsta, mest upphöjda, och samtidigt den mest påtagliga. Den är nämligen ett kärleksmöte med Gud genom hans Ord och genom Jesu kropp och blod. Den är ett möte med Herren.

Men först måste vi svara på en fråga. Vad är bön egentligen? Den är framför allt en dialog, en personlig relation till Gud. Människan är en skapad varelse som har en personlig relation till Gud, som förverkligas helt och fullt endast i mötet med sin Skapare. Livets väg leder oss mot det slutgiltiga mötet med Herren.

Första Mosebok säger att människan skapats som en bild av Gud, som är Fader och Son och Helig Ande, en fulländad kärleksrelation som är enhet. Därav kan vi förstå att vi alla har skapats för att träda in i en fulländad kärleksrelation, i en ständig självutgivelse och i ett ständigt mottagande för att så kunna finna vårt varas fullhet.

När Mose inför den brinnande busken mottar Guds kall, frågar han vilket hans namn är. Och vad svarar Gud? »Jag är den jag är« (2 Mos 3:14). Den ursprungliga betydelsen uttrycker närvaro och välvilja. Så fortsätter också Gud genast: »Herren, deras faders Gud, Abrahams Gud, Isaks Gud och Jakobs Gud« (vers 15). När Kristus kallar sina lärjungar kallar också han dem för att de skall vara tillsammans med honom. Detta är alltså den största nåden: att få erfara att mässan, eukaristin, är en stund då man på ett särskilt sätt kan vara tillsammans med Jesus, och genom honom med Gud och medmänniskorna.

Att be är, som varje sann dialog, också att ibland vara tyst, i tystnad inför Jesus. Och när vi går i mässan kanske vi kommer fem minuter innan den börjar och börjar småprata med människor omkring oss. Men det är inte rätt stund för småprat. Det är en stund för tystnad för att förbereda oss för dialogen. Det är en stund då man skall samla sig i hjärtat för att förbereda sig för mötet med Jesus. Tystnaden är viktig. Kom ihåg vad jag sade förra veckan: vi går inte för att se en föreställning, vi går för att möta Herren, och tystnaden förbereder oss och åtföljer oss. Vi stannar upp i tystnad tillsammans med Jesus. Och ur Guds hemlighetsfulla tystnad springer hans Ord fram, som ekar i vårt hjärta. Jesus själv lär oss hur man verkligen kan vara hos Fadern, och han visar oss det med sin bön. Evangelierna visar hur Jesus drar sig tillbaka till ensliga platser för att be. Lärjungarna ser denna hans innerliga relation till Fadern och vill ta del av den. Därför ber de honom: »Herre, lär oss att be« (*Luk 11:1*). Jesus svarar att när man ber är det viktigaste att förmå säga »Fader«. Om jag inte förmår säga »Fader« till Gud, förmår jag inte be. Vi måste lära oss att säga »Fader«, att komma framför honom med ett barns förtröstan. Men för att kunna lära oss det, måste vi ödmjukt erkänna att vi behöver undervisning, och säga: Herre, lär mig att be«.

Detta är den första punkten: att vara ödmjuka, att erkänna att vi är barn, att vila i Fadern, att lita på honom. För att komma in i himmelriket måste man bli liten som ett barn. I den bemärkelsen att barn har förmågan att lita på andra, de vet att någon skall ta hand om dem, om vad de skall äta, vad de skall klä på sig och så vidare (jfr *Matt 6:25-32*). Detta är den första inställningen: förtroende och förtröstan, som ett barn gentemot sina föräldrar; att veta att Gud tänker på dig, tar hand om dig, om dig, om mig, om alla.

Den andra inställningen, som också är typisk för barn, är att låta sig överraskas. Ett barn ställer hela tiden tusen frågor för det längtar efter att upptäcka världen. Det förundrar sig rentav över småsaker, för allt är nytt för barnet. För att komma in i himmelriket måste man låta sig förundras. Men låter vi oss överraskas i vår relation till Herren, eller tror vi att bön är att tala till Gud som en papegoja? Nej, den är att förlita sig och att öppna hjärtat för att låta sig förundras. Låter vi oss

övertaskas av Gud som alltid är övertaskningarnas Gud? För mötet med Herren är alltid ett levande möte, det är inte ett möte med ett museum.

Evangelierna berättar om Nikodemus (*Joh 3:1-21*), en gammal man, en auktoritet i Israel, som söker upp Jesus för att lära känna honom; och Herren talar till honom om att man måste »födas på nytt« (jfr *vers 3*). Men vad betyder det? Kan man födas på nytt? Är det möjligt att på nytt uppskatta smak, glädje och förundra sig över livet också inför alla dessa tragedier? Detta är en grundläggande fråga för vår tro, och detta är varje sann troendes längtan: att födas på nytt, glädjen i att börja om. Har ni denna längtan? Man kan lätt mista den genom alla aktiviteter och projekt som måste genomföras. Till slut blir det bara litet tid kvar, och vi missar det mest grundläggande: vårt hjärtas liv, vårt andliga liv, vårt liv som är ett möte med Herren i bönen.

Herren övertaskar oss genom att visa att han älskar oss också med våra svagheter. »Jesus Kristus [...] är det offer som sonar våra synder och inte bara våra utan hela världens« (*1 Joh 2:2*). Denna gåva är en källa till sann tröst – men Herren förlåter oss alltid – den är en gåva som ges till oss genom eukaristin, den bröllopsmåltid där Brudgummen möter vår bräcklighet. Kan jag säga att när jag tar emot kommunionen i mässan, möter Herren min bräcklighet? Ja! Vi kan säga det för det är sant! Herren möter vår bräcklighet för att leda oss tillbaka till vårt ursprungliga kall: att vara Guds avbild. Detta är eukaristins miljö, detta är bönen.

[Tillbaka till innehållsförteckning](#)

Eukaristin förvandlar hela vårt väsen

Allmän audiens · 22 november 2017

Vad är egentligen mässan? Mässan är åminnelse av Kristi påskmysterium. Den gör oss delaktiga i hans seger över synd och död och ger vårt liv dess fulla innebörd.

För att förstå mässans innebörd måste vi först och främst vad bibeln menar med »åminnelse«. Det är »inte bara minne av händelser i det förgångna, utan förkunnelse av de underbara ting som Gud har gjort för människorna. I det liturgiska firandet av dessa händelser blir de på särskilt sätt närvarande och aktuella. På detta sätt uppfattade Israel sin befrielse ur Egypten: varje gång påsken firas blir händelserna från uttåget ur Egypten närvarande för de troendes minne för att de skall utforma sitt liv efter dem« (*Katolska kyrkans katekes*, 1363). Med sitt lidande, sin död, uppståndelse och himmelfärd har Jesus Kristus bragt påsken till fullbordan. Och mässan är åminnelse av hans påsk, av hans »uttåg«, som han har gjort för oss, för att låta oss stiga ut ur slaveriet och leda in oss i det eviga livets förlovade land. Den är inte bara ett minne, nej, den är mer: den gör närvarande något som hände för tvåtusen år sedan.

Eukaristin leder oss alltid till höjdpunkten av Guds frälsningsgärning. Herren Jesus blir brutet bröd för oss och öser över oss all sin barmhärtighet och sin kärlek, som han gjorde på korset, för att förnya vårt hjärta, vår tillvaro och vårt sätt att förhålla oss till honom och till våra syskon. Andra Vatikankonciliet säger: »Varje gång man på altaret firar korsets offer, där Kristus, vårt påskalamm har offerats, förverkligas vår återlösning« (*Lumen gentium*, 3).

Varje eukaristifirande är en stråle av den sol utan solnedgång som den uppståndne Kristus är. Att ta del i mässan, särskilt på söndagar, är att

träda in i den uppståndnes seger, att lysas upp av hans ljus, att värmas av hans värme. Genom eukaristifirandet gör den Heliga Anden oss delaktiga i Guds liv, som förmår förvandla hela vårt dödliga väsen. Och i sin övergång från döden till livet, från tiden till evigheten, tar han med oss till det eviga livet. I mässan förenas vi med honom. Ja, Kristus lever i oss och vi lever i honom. »Jag har ju genom lagen dött bort från lagen för att leva för Gud. Jag har blivit korsfäst med Kristus, men jag lever, fast inte längre jag själv, det är Kristus som lever i mig. Så långt jag ännu lever här i världen lever jag i tron på Guds son, som har älskat mig och offrat sig för mig« (*Gal 2:19-20*). Så säger Paulus.

Hans blod befriar oss nämligen från döden och från rädslan för döden. Den befriar oss inte bara från den fysiska dödens herravälde, utan också från den andliga döden som är det onda, synden, som tar oss varje gång som vi faller offer för vår eller andras synder. Och då blir vårt liv förorenat, det förlorar sin skönhet och innebörd, och vissnar.

Kristus däremot ger oss livet åter; Kristus är livets fullhet, och när han stred mot döden förintade han den för alltid: »när han återuppstod förintade han döden och förnyade livet« (*Fjärde eukaristiska bönen*). Kristi påsk är den slutgiltiga segern över döden, för han har förvandlat sin död till den yttersta kärleksgärningen. Han dog av kärlek! Och i eukaristin vill han förmedla till oss denna sin segerrika kärlek i påsken. Om vi tar emot den i tro, kan också vi verkligen älska Gud och nästan, vi kan älska så som han har älskat oss, genom att ge vårt liv.

Om Kristi kärlek är i mig kan jag ge mig själv helt och fullt till en annan, i inre visshet att även om denna andra sårar mig, så dör jag inte; annars skulle jag behöva försvara mig. Martyrerna gav sitt liv just för denna visshet om Kristi seger över döden. Det är bara om vi erfar denna Kristi makt, hans kärleks makt, som vi verkligen är fria att ge oss själva utan fruktan. Detta är mässan: att träda in i Jesu lidande, död, uppståndelse, himmelsfärd; när vi går i mässan är det som vi går till Golgata. Vi vet att den där mannen är Jesus. Ändå tillåter vi oss att småprata, att ta foton, att visa upp oss? Nej! För det är Jesus! Vi skulle säkert stå tysta och gråta i glädjen över frälsningen. När vi går in i en kyrka för att fira mässan skall vi tänka på detta: jag träder in på

Golgata, där Jesus ger sitt liv för mig. Och så försvinner alla uppträdanden, allt småprat, kommentarer och allt annat som avlägsnar oss från detta otroliga som mässan är, Jesu triumf.

Jag tror att nu är det litet klarare hur påsken blir närvarande och verksam varje gång vi firar mässan, innebörden i »åminnelse«. Deltagandet i eukaristin låter oss träda in i Kristi påskmysterium och låter oss gå med honom från döden till livet, där på Golgata. Mässan är att återvända till Golgata, den är ingen show.

[Tillbaka till innehållsförteckning](#)

Mässan hjälper oss att älska vår nästa

Allmän audiens · 13 december 2017

Idag frågar vi oss: varför skall man gå i mässan på söndagar?

Söndagens eukaristifirande är mittpunkten för kyrkans liv (jfr *Katolska kyrkans katekes*, nr. 2177). Vi kristna går i mässan på söndagar för att möta den uppståndne Herren, eller rättare sagt för att låta oss mötas av honom, för att lyssna till hans ord, få näring vid hans bord, och så bli kyrka, hans mystiska kropp som lever i världen.

Det förstod Jesu lärjungar redan från början. De firade det eukaristiska mötet med Herren på den dag som judarna kallade »veckans första dag« och romarna »solens dag«, för den dagen uppstod Jesus från de döda och visade sig för sina lärjungar, talade med dem, åt med dem och gav dem den Heliga Anden (jfr *Matt 28;1; Mark 16:9,14; Luk 24:1,13; Joh 20:1,19*). Också Andens stora utgjutning ägde rum på en söndag, den femtionde dagen efter Jesu uppståndelse. Därför är söndagen en helig dag för oss, för den helgas av eukaristifirandet, som är Herrens levande närvaro bland oss och för oss. Det är alltså mässan som gör den kristna söndagen! Den kristna söndagen kretsar kring mässan. Vad är en söndag för en kristen om mötet med Herren saknas?

Tyvärr finns det kristna gemenskaper som inte kan gå i mässan varje söndag. Men också de är kallade att samlas i bön på denna heliga dag, i Herrens namn, för att lyssna till Guds ord och hålla längtan efter eukaristin vid liv.

En del sekulariserade samhällen har förlorat den kristna känslan för söndagen som upplyses av eukaristin. Det är synd! I dessa samhällen måste man återuppliva denna medvetenhet för att återvinna

innebörden i högtid, glädje, församlingsgemenskap, solidaritet, vilan som ger kraft åt själ och kropp (jfr *Katolska kyrkans katekes*, nr. 2177-2188). Eukaristin lär oss allt detta söndag efter söndag. Därför slog Andra Vatikankonciliet fast att »söndagen är den grundläggande högtiden som måste få en särställning i de troendes fromhetsliv, för att den också skall bli en dag av glädje då man inte arbetar« (*Sacrosanctum Concilium*, 106).

Den arbetsfria söndagen fanns inte under de första århundradena och är något som kristendomen har bidragit med. Enligt Gamla Testamentets tradition vilar judarna på sabbaten, lördagen, medan det romerska samhället inte hade en särskild dag i veckan då man avstod från arbete.

Det var den kristna tanken på att leva som söner, inte som slavar, med kraft från eukaristin, som gjorde söndagen nästan överallt till vilodag.

Utan Kristus är vi dömda till att behärskas av vardagens trötthet med dess bekymmer och av rädslan för morgondagen. Söndagens möte med Herren ger oss kraft att leva idag med förtröstan och mod och att gå framåt med hopp. Därför går vi kristna för att möta Herren på söndagar i eukaristifirandet.

Den eukaristiska gemenskapen med Jesus, den uppståndne som lever i evighet, föregriper den söndag då solen aldrig går ned, då det inte längre skall finnas någon möda eller något lidande eller någon sorg eller några tårar, utan bara glädjen att leva helt och fullt och för alltid hos Herren. Söndagsmässan talar till oss också om denna saliga vila, och den lär oss att anförtro oss under veckans gång åt Faderns händer, han som är i himlen.

Vad kan vi svara dem som säger att det är meningslöst att gå i mässan, också på söndagar, för det viktiga är att man lever rätt och älskar sin nästa? Det är sant att det kristna livet mäts i förmågan att älska, som Jesus sade: »Alla skall förstå att ni är mina lärjungar om ni visar varandra kärlek« (*Joh 13:35*); men hur kan vi leva enligt evangeliet om vi inte kan hämta kraft för att göra det, varje söndag, i eukaristins outtömliga källa? Vi går inte i mässan för att ge Gud något, utan för att

få något av honom som vi verkligen behöver. Det säger kyrkans bön, som säger så här till Gud: »Vår lovprisning förutan är du den du är, men i nåd låter du oss tacka dig och gör lovsången till en frälsningens källa« (*Mässboken*, Allmän prefation IV).

Sammanfattningsvis: varför går vi i mässan på söndagar? Det räcker inte att svara att det är ett av kyrkans bud; det hjälper oss att bevara dess värde, men det räcker inte. Vi kristna behöver delta i söndagsmässan för det är bara med Jesu nåd, med hans levande närvaro i oss och bland oss, som vi kan tillämpa hans bud och så vara hans trovärdiga vittnen.

[Tillbaka till innehållsförteckning](#)

Förstå riterna och lev mässan fullt ut.

Allmän audiens · 20 december 2017

Idag tänkte jag börja tala om själva eukaristifirandet. Mässan består av två delar: Ordets liturgi och den eukaristiska liturgin, som tillsammans utgör en enda gudstjänst (jfr *Sacrosanctum Concilium*, 56; *Allmän introduktion till det romerska missalet*, 28). Mässan inleds av några förberedande riter och avslutas av andra, och är därför en enda kropp som inte kan delas upp, men för att göra det lättare att förstå skall jag förklara dess olika stunder. Var och en av dem förmår röra och engagera en dimension av vår mänskliga natur. Det är nödvändigt att känna till dessa heliga tecken för att leva mässan helt och fullt och smaka hela dess skönhet.

När folket samlats, öppnas firandet av inledningsriterna, som omfattar celebrantens eller celebranternas intåg, hälsningen — »Herren vare med er«, »Frid vare med er« —, botakten — »Jag bekänner...«, där vi ber om förlåtelse för våra synder —, *Kyrie eleison*, hymnen Gloria och kollektbönen: den kallas inte kollektbön för att man samlar in offergåvor utan för att denna bön samlar alla folkens böneintentioner och låter dem stiga upp till himlen som en bön. Syftet med dessa inledningsriter är att göra så att »sluta samman de troende som samlats till en gemenskap och bereda dem att lyssna till Guds ord och värdigt fira eukaristin« (*Allmän introduktion till det romerska missalet*, 46). Det är ingen bra vana att titta på klockan och säga: »Jag kom i tid efter predikan och så uppfyller jag kyrkans bud«. Mässa börjar med korstecknet, med dessa inledningsriter, för där börjar vi tillbe Gud som en gemenskap. Därför är det viktigt att se till att man inte kommer för sent och att i stället komma i förväg för att förbereda hjärtat för denna rit, för detta gemenskapens firande.

Medan man normalt sjunger ingångssången, går prästen och assistenterna i procession fram till koret och hälsar altaret med en bugning och, som ett tecken på vördnad, kysser det, och incenserar det om man använder rökelse. Varför det? Därför att altaret är Kristus: det är en bild av Kristus. När vi ser altaret, ser vi just där Kristus är. Dessa gester, som man kanske inte alltid lägger märke till, är betydelsefulla, för de uttrycker redan från början att mässan är ett kärleksmöte med Kristus, han som »frambär sin kropp på korset [...] och [...] är själv både präst, altare och offerlamm« (Prefation V för påsktiden). Altaret är en symbol för Kristus och är därför »mittpunkten för den nådegärning som äger rum i eukaristin« (*Allmän introduktion till det romerska missalet*, 296), och för hela gemenskapen omkring altaret, som är Kristus; inte för att se varandras ansikten, utan för att se Kristus, för Kristus är gemenskapens mittpunkt, han är inte långt bort från den.

Sedan följer korstecknet. Celebranten gör korstecknet på sig själv och detsamma gör alla medlemmar av församlingen, för de är medvetna om att liturgin genomförs »i Faderns och Sonens och den Heliga Andens namn«. Har ni sett hur barn gör korstecknet? De vet inte vad de gör: ibland gör de en teckning, som inte är korstecknet. Ni mammor och pappor och mor- och farföräldrar, lär barnen redan när de är små att göra korstecknet ordentligt. Och förklara för dem att det är som att ha Jesu kors som skydd. Och mässan börjar med korstecknet. Hela bönen rör sig i den heliga treenighetens rum — »i Faderns och Sonens och den Heliga Andens namn« — som är ett rum av oändlig gemenskap. Det har sitt ursprung och mål i den ende och treenige Gudens kärlek, som visas och ges till oss i Kristi kors. Hans påskmysterium är en gåva från treenigheten, och eukaristin springer ständigt fram ur hans genomborrade hjärta. När vi gör korstecknet minns vi därför inte bara vårt dop, utan vi säger att den liturgiska bönen är mötet med Gud i Kristus Jesus, som blivit människa för oss, som har dött på korset och återuppstått i härlighet.

Sedan gör prästen sin liturgiska hälsning och säger: »Herren vare med er«, eller något liknande — det finns många — och församlingen svarar: »Och med din ande«. Vi är i en dialog; vi är i början av mässan

och vi måste tänka på innebörden i alla dessa gester och ord. Vi träder in i en »symfoni«, där man hör olika röstlägen och också tystnader, för att skapa ett »ackord« mellan alla deltagarna, alltså att känna sig livade av en enda Ande och för ett enda syfte. »Prästens hälsning och folkets svar visar den församlade kyrkans mysterium« (*Allmän introduktion till det romerska missalet*, 50). Så uttrycks den gemensamma tron och den ömsesidiga längtan att vara hos Herren och att leva i enhet med hela gemenskapen.

Och detta är en bedjande symfoni, som här uppstår och genast visar ett gripande ögonblick, för celebranten uppmanar alla att bekänna sina synder. Vi är alla syndare. Därför ber vi om förlåtelse i början av mässan. Detta är syndabekännelsen. Det handlar inte bara om att tänka på de synder man begått, det är mycket mer: det är en inbjudan att erkänna att man är syndare inför Gud och hela gemenskapen, inför våra bröder och systrar, i ödmjukhet och uppriktighet, som tullindrivaren i templet. Om eukaristin verkligen gör påskmysteriet närvarande, Kristi övergång från döden till livet, då är det första vi måste göra att erkänna vilka situationer av död vi befinner oss i för att kunna återuppstå med honom till ett nytt liv. Detta låter oss förstå hur viktig syndabekännelsen är. Och därför skall vi återkomma till den i nästa katekes.

[Tillbaka till innehållsförteckning](#)

Att inta rätt inställning för att rätt kunna fira de heliga mysterierna

Allmän audiens · 3 januari 2018

Vi fortsätter katekeserna om mässan med att idag se närmare på den del av inledningsriterna som utgörs av syndabekännelsen. I sin sobra enkelhet gör den det lättare att inta rätt inställning för att rätt kunna fira de heliga mysterierna, nämligen att bekänna våra synder inför Gud och våra syskon, att bekänna att vi är syndare. Prästens uppmaning riktas till hela den bedjande församlingen, för vi är alla syndare. Vad kan Herren ge till den som redan har hjärtat fullt av sig själv och av sin egen framgång? Inget, för den anspråksfulle förmår inte ta emot förlåtelse för han eller hon är mättad av sin självrättfärdighet. Låt oss tänka på liknelsen om farisén och tullindrivaren. Det var bara den andre – tullindrivaren – som gick hem rättfärdig, det vill säga förlåten (jfr *Luk 18:9-14*). Den som är medveten om sin egen misär och ödmjukt sänker blicken, känner Guds barmhärtiga blick på sig. Vi vet av erfarenhet att bara den som förmår erkänna felsteg och ber om förlåtelse möts av andras förståelse och förlåtelse.

Lyssnar man i tystnad till samvetets röst förstår man att våra tankar är långt från Guds tankar, att våra ord och gärningar ofta är världsliga och leds av val som strider mot evangeliet. I början av mässan gör vi därför syndabekännelsen genom en gemensam bekännelse som uttalas i första person singularis. Var och en bekänner inför Gud och sina syskon att han eller hon »har syndat i tankar och ord, gärningar och underlåtelse«. Ja, också i underlåtelse, när man inte gör något gott som man hade kunnat göra. Ofta känner vi oss duktiga för vi säger att vi »har inte gjort någon något ont«. Men det räcker inte att inte göra

sin nästa något ont. Man måste välja att göra gott och ta alla tillfällen att vittna om att vi är Jesu lärjungar. Det är viktigt att betona att vi bekänner både för Gud och våra syskon att vi är syndare. Det hjälper oss att förstå syndens dimension. Den skiljer oss från Gud men också från våra syskon, och omvänt. Synden skär av: förhållandet till Gud och förhållandet till andra, förhållanden i familj, samhälle och gemenskap. Synden skär alltid av, den separerar och skiljer.

De ord vi uttalar åtföljs av gesten att man slår sig för bröstet och så erkänner att min synd är min egen skuld och inte andras. Ofta ger vi nämligen skulden åt andra, av rädsla eller skam. Det kostar på att erkänna sig skyldig, men det är välgörande att bekänna det uppriktigt. Man skall bekänna sina egna synder. Jag minns vad en gammal missionär berättade om en kvinna som kom för att bikta sig. Hon började med att säga vad hennes man hade gjort fel och fortsatte sedan med svärmor och grannarna. Efter ett tag frågade biktfadern henne: »Är du färdig nu? Bra, nu är du färdig med de andras synder. Nu kan du börja med dina egna«.

Efter syndabekännelsen ber vi den saliga jungfrun Maria, Guds änglar och helgon att be till Herren för oss. Också här är helgonens gemenskap viktig, alltså förbönen från dem som är »stöd och föredöme« (prefation på Alla Helgons Dag 1 november) för oss på vandringen mot full gemenskap med Gud, då synden skall utplånas helt och hållet.

Det finns också andra formler för syndabekännelsen, som till exempel: »Var oss nådig, Herre/Ty vi har syndat mot dig/Herre, låt oss se din nåd/Och ge oss din frälsning« (jfr *Ps* 123:3; 85:8; *Jer* 14:20). Särskilt på söndagar kan man välsigna församlingen med vigvatten till minne av dopet (jfr *Allmän inledning till det romerska missalet* 51), som utplånar alla synder. Som del av syndabekännelsen kan man också sjunga *Kyrie eleison*; med ord på gammalgrekiska ropar vi till Herren – *Kyrios* – och ber om hans barmhärtighet (*ibid.*, 52).

Bibeln visar lysande förebilder som »botgörare« som ångrar sig efter att ha begått en synd, och som finner modet att kasta masken och öppna sig för nåden som förnyar hjärtat. Vi kan tänka på kung David

och de ord i Psaltaren som tillskrivs honom: »Förbarma dig, Gud, i din nåd, stryk ut mina synder i din stora godhet« (Ps 51:3). Vi kan tänka på den förlorade sonen som återvänder till fadern; eller på tullindrivarens bön: »Gud, var nådig mot mig syndare« (*Luk 18:13*). Vi kan också tänka på Petrus, Sackaios eller den samariska kvinnan. Att erkänna bräckligheten hos den lera vi är gjorda av är en erfarenhet som stärker oss. Den låter oss se vår svaghet i ögonen och öppnar vårt hjärta för att be Guds barmhärtighet förvandla och omvända oss. Detta är vad vi gör i syndabekännelsen i början av mässan.

[Tillbaka till innehållsförteckning](#)

»Ära vare Gud i höjden«

Allmän audiens · 10 januari 2018

Under katekeserna om eukaristifirandet har vi sett att syndabekännelsen hjälper oss att klä av oss vår anspråksfullhet och att träda fram inför Gud så som vi verkligen är, medvetna om att vi är syndare, i hopp om att bli förlåtna.

Mötet mellan människans misär och Guds barmhärtighet ger upphov till den tacksamhet som uttrycks i »Gloria«, »en urgammal och vördnadsfull hymn med vilken kyrkan, som församlas i den Heliga Anden, förhärligar och ber till Gud Fadern och till Lammet (*Allmän inledning till det romerska missalet* 53).

De första orden i denna hymn – »Ära vare Gud i höjden« – är hämtade från änglarnas sång när Jesus föddes i Betlehem: en glädjefull förkunnelse av omfamningen mellan himmel och jord. Denna sång talar också om oss som församlats i bön: »Ära vare Gud i höjden och frid på jorden åt människor som har hans välbehag«.

Efter »Gloria«, eller, när den inte sjungs, omedelbart efter syndabekännelsen, får bönen en särskild form i den bön som kallas »kollektbön«, och som uttrycker innebörden i just den mässan, beroende på årets dagar och tider (jfr *ibid.*, 54). Med den inledande uppmaningen »Låt oss bedja« manar prästen folket att tillsammans med honom samla sig i tystnad, för att bli medvetna om Guds närvaro och för att var och en i sitt hjärta skall uttrycka sina personliga skäl för att delta i mässan (jfr *ibid.*, 54). Prästen säger »Låt oss bedja«; sedan följer en stunds tystnad, och var och en tänker på vad den behöver och vill be om i bönen.

Tystnaden här är inte bara avsaknad av ord. Det handlar om att bereda

sig för att lyssna till andra röster: från vårt hjärta, och framför allt från den Heliga Anden. I liturgin beror tystnadens natur på i vilken stund den äger rum: »Under syndabekännelsen och efter uppmaningen att be, hjälper den koncentrationen; efter en läsning eller efter predikan är den en uppmaning att kort meditera över vad man just hört; efter kommunionen underlättar tystnaden inre bön av lovsång och bön om hjälp« (*ibid.*, 45). Före den inledande bönen hjälper alltså tystnaden oss att samla oss i vårt inre och att tänka på varför vi är där. Därför är det viktigt att lyssna till vår själ för att sedan öppna den för Herren. Kanske kommer vi från dagar av möda, av glädje, av lidande, och vi vill säga det till Herren, be om hans hjälp, be honom att vara oss nära; vi kanske har familjemedlemmar eller vänner som är sjuka eller som genomgår svåra prövningar; vi vill anförtro åt Gud kyrkan och världen. Därtill tjänar denna korta tystnad innan prästen samlar allas böneintentioner och med hög röst och i allas namn ber till Gud den gemensamma bön som avslutar inledningsriterna. »Kollekt« betyder just att samla de enskilda böneintentionerna. Jag uppmanar bestämt prästerna att iaktta denna stund av tystnad och att inte ha bråttom: »Låt oss bedja«, och sedan en stunds tystnad. Utan denna tystnad riskerar vi att försumma själens koncentration.

Prästen ber denna kollektbön med lyfta händer i den bönegest man finner redan hos de första århundradenas kristna – som man kan se på målningarna i Roms katakomber – för att efterlikna Kristus med utbredda armar på korsets trä. Där är Kristus de bedjande och på samma gång bönen. I krucifixet känner vi igen Prästen som bär fram till Gud den gudstjänst som behagar honom, nämligen sonlig lydnad.

I den romerska riten är bönerna kortfattade men rika på innebörd. Man kan göra många djupa meditationer över dessa böner. Att meditera över dessa texter också utanför mässan kan hjälpa oss att lära oss hur man talar till Gud, vad man ber om och med vilka ord. Må liturgin bli en verklig böneskola för oss alla.

[Tillbaka till innehållsförteckning](#)

Guds ord tränger in i öppna hjärtan

Allmän audiens · 31 januari 2018

Vi fortsätter idag katekeserna om mässan. Efter att ha talat om inledningsriterna, skall vi nu se närmare på Ordets liturgi, som är en viktig del av mässan, för vi samlas just för att höra vad Gud har gjort och tänker göra för oss. Det är en direkt erfarenhet, inte genom hörsägen, för »när man läser den Heliga Skrift i kyrkan, talar Gud själv till sitt folk och Kristus, som är närvarande i ordet, förkunnar evangeliet« (*Allmän inledning till det romerska missalet 29; jfr Sacrosanctum Concilium 7; 33*).

Ofta hör man kommentarer under läsningen av Guds Ord: »Titta på honom. titta på henne..., titta på hennes hatt, är den inte löjlig«, och så börjar man kommentera. Men om du småpratar med folk lyssnar du inte till Guds ord. När man läser Guds ord i bibeln – första läsningen, andra läsningen, responsoriepsalmen och evangeliet – då skall vi lyssna, öppna vårt hjärta, för det är Gud själv som talar till oss, och vi skall inte tänka på eller tala om något annat. Nu skall jag förklara vad som händer i Ordets liturgi.

Det som händer är att bibelns ord upphör att vara skrivna och i stället blir levande ord som uttalas av Gud. Det är Gud som, genom den som läser, talar till oss och utmanar oss som lyssnar med tro. Anden »som har talat genom profeterna« (Credo) och som har inspirerat de bibliska författarna, gör så att »Guds ord verkligen låter det ske i hjärtat som ekar i öronen« (*Inledning till lektionariet, 9*). Men för att lyssna till Guds ord måste man också ha ett öppet hjärta för att ta emot orden i hjärtat. Gud talar och vi lyssnar till honom, för att sedan tillämpa det vi hört. Det är viktigt att lyssna. Ibland kanske vi inte förstår varför det finns en del svåra läsningar. Men Gud talar ändå till

oss på ett annat sätt.

Man måste vara tyst och lyssna till Guds ord. Glöm inte detta. När läsningarna börjar i mässan lyssnar vi till Guds ord.

Vi behöver lyssna till honom! Det gäller livet, som det står skrivet: »Människan skall inte leva bara av bröd, utan av varje ord som utgår ur Guds mun« (*Matt 4:4*). Livet som Guds ord ger oss. Därför talar vi om Ordets liturgi som ett bord som Herren dukar upp för att ge näring åt vårt andliga liv. Liturgins bord flödar över av skatter som hämtats i bibeln (jfr *SC*, 51), både gamla och nya testamentet, för i dem bägge förkunnar kyrkan Kristi enda och identiska mysterium (jfr *Inledning till lektionariet*, 5). Låt oss tänka på rikedomen i söndagens bibelläsningar som fördelats under tre år för att följa oss tillsammans med de synoptiska evangelierna under kyrkoåret. Det är en stor rikedom. Jag vill här påminna också om hur viktig responsoriepsalmen är. Dess funktion är att underlätta meditationen över den föregående läsningen. Det är bra om man kan visa psalmens betydelse genom att sjunga den, eller åtminstone refrängen (*Allmän inledning till det romerska missalet 61, Inledning till lektionariet 19-22*).

Gemenskapen i kyrkan främjas av att man överallt förkunnar samma läsningar med sånger som hämtats ur bibeln. Så åtföljer de vars och ens vandring. Därför kan man förstå att somliga subjektiva val är förbjudna, som att hoppa över läsningar eller ersätta dem med ickebibliska texter.

Jag har hört att somliga läser tidningen under mässan för det finns någon viktig nyhet för dagen. Nej! Guds ord är Guds ord! Tidningen kan vi läsa efteråt. Där läser man Guds ord. Det är Herren som talar. Att ersätta det ordet med annat utarmar och skadar dialogen mellan Gud och hans folk i bön. Tvärtom är det viktigt att ha en värdig ambon och att använda lektionariet, samt att ha tillgång till duktiga läsare och psalmsjungare. De måste förbereda sig och pröva läsningarna före mässan för att läsa bra. Och detta skapar en atmosfär av mottaglig tystnad.

Vi vet att Herrens ord är en oundgänglig hjälp för att inte gå vilse. Det erkänner psaltarpsalmens författare när han bekänner inför Herren: »Ditt ord är en lykta för min fot, ett ljus på min stig« (*Ps* 119:105). Hur skulle vi kunna klara av vår jordiska vallfärd, med dess mödor och prövningar, utan att regelbundet få näring och ljus av Guds ord som ekar i liturgin?

Det räcker förstås inte att bara lyssna med öronen utan att ta emot Guds ords utsäde i hjärtat och låta det bära frukt. Låt oss tänka på liknelsen om mannen som gick ut för att så och om de olika resultaten beroende på i vilken jord utsädet föll (jfr *Mark* 4:14-20). Andens gärning ger kraft åt svaret men behöver hjärtan som låter sig bearbetas och odlas, så att det man hör under mässan kommer till uttryck i vardagslivet, så som aposteln Jakob förmanar: »Bli ordets görare, inte bara dess hörare, annars tar ni miste« (*Jak* 1:22). Guds ord vandrar i oss. Vi hör det med öronen och därifrån går det till hjärtat. Från hjärtat går det till händerna, till goda gärningar. Detta är Guds ords väg i oss: från öronen till hjärtat och händerna.

[Tillbaka till innehållsförteckning](#)

Jesu ord i evangeliet lever

Allmän audiens · 7 de febrero de 2018

Dialogen mellan Gud och hans folk utvecklas under Ordets liturgi i mässan och når sin höjdpunkt i förkunnandet av evangeliet. Det föregås av att man sjunger Halleluja – eller, under fastan, av någon annan sång – med vilken »de troendes församling tar emot och hälsar Herren som skall tala i evangeliet« (*Allmän inledning till det romerska missalet* 69). På samma sätt som Kristi mysterier kastar ljus över hela den bibliska uppenbarelsen, så är det i Ordets liturgi evangeliet som belyser innebörden i de föregående bibelläsningarna, både från Gamla och Nya testamentet. För »Kristus är hela bibelns och liturgins mittpunkt och fullhet« (*Inledning till lektionariet*). I mitten står alltid Jesus Kristus, alltid.

Därför skiljer liturgin evangeliet från de andra läsningarna och omger det med särskild ära och vördnad (*Allmän inledning till det romerska missalet* 60 och 134). Det får bara läsas av den som har ett vikt ämbete, och denne avslutar läsningen med att kyssa boken. Man lyssnar till evangeliet stående och gör ett korstecken på pannan, munnen och bröstet; tända ljus och rökelse ärar Kristus som, genom evangelieläsningen, låter sitt verksamma ord ljuda. Dessa tecken låter församlingen förstå att Kristus är närvarande och förkunnar den »glada nyhet« som omvänder och förvandlar. Kristus och församlingen talar direkt till varandra, vilket framgår när församlingen svarar på evangelieläsningen med orden »Ära vare dig, Herre« och »Lovad vare du, Kristus«. Vi står upp för att lyssna till evangeliet: det är Kristus som talar till oss, där. Och därför är vi uppmärksamma, för det är ett direkt samtal. Det är Herren som talar till oss.

Vi läser alltså inte evangeliet i mässan för att få veta vad som hände. Vi lyssnar till evangeliet för att bli medvetna om vad Jesus har gjort och sagt; och det Ordet lever, Jesu ord i evangeliet lever och når mitt hjärta. Därför är det så viktigt att lyssna till evangeliet med öppet hjärta, för det är ett levande ord. Kyrkofadern Augustinus skriver att »Kristi mun är evangeliet. Han regerar i himlen, men upphör inte att tala på jorden« (*Sermo* 85, 1: PL 38, 520; Jfr. *In Evangelium Joannis Tractatus*, XXX, I: PL 35, 1632; CCL 36, 289). Om det är sant att i liturgin »förkunnar Kristus ännu evangeliet« (*Sacrosanctum Concilium*, 33), betyder det att när vi deltar i mässan måste vi svara honom. Vi lyssnar till evangeliet och måste svara genom vårt liv.

För att hans budskap skall nå fram använder Kristus också prästens ord, när han håller predikan efter evangeliet (*Allmän inledning till det romerska missalet* 65-66, *Inledning till lektionariet* 24-27). Andra Vatikankonciliet säger att predikan är en del av liturgin (jfr. *Sacrosanctum Concilium*, 52), inte bara ett tal utifrån omständigheterna – och inte heller en katekes som denna –, inte heller en föreläsning eller en lektion, predikan är något annat. Vad är en predikan? En predikan »återupptar dialogen som redan inletts mellan Herren och hans folk« (*Evangelii gaudium*, 137), för den skall nå sin fullbordan i livet. Den mest autentiska kommentaren till evangeliet är att vi lever ett heligt liv! Herrens ord avslutar sin väg med att bli kött i oss, genom att bli till gärningar, som i Maria och helgonen. Kom ihåg vad jag sade sist, Herrens ord går in genom öronen, når hjärtat och fortsätter till händerna, till goda gärningar. Och också predikan följer på Herrens ord och går samma väg för att hjälpa oss så att Herrens ord kan nå våra händer genom vårt hjärta.

Jag har redan behandlat predikan i det apostoliska maningen *Evangelii gaudium*, där jag påminde om att det liturgiska sammanhanget gör att »predikan skall rikta församlingen, och också predikanten, mot en gemenskap med Kristus i eukaristin som förvandlar livet« (*Ibid.*, 138).

Den som håller predikan måste utföra denna tjänst väl – den som predikar, prästen eller diakonen eller biskopen –, tjänar alla dem som

deltar i mässan, men också åhörarna måste göra sin del av jobbet. Först och främst genom att vara uppmärksamma, genom en riktig inställning, utan subjektiva anspråk, och genom att komma ihåg att varje predikant har sina förtjänster och brister. Ibland kan det vara tråkigt att lyssna till en lång predikan, som kanske är ofokuserad eller obegriplig, andra gånger är det fördomar som hindrar. Den som håller predikan måste vara medveten om att inte gör något för sig själv, han predikar, han ger en röst åt Jesus, han predikar Jesu ord. Predikan måste vara väl förberedd, den måste vara kort, kort! En gång var det en präst som berättade för mig att han hade besökt en annan stad där hans föräldrar bodde, och att hans pappa sagt: »Jag är så glad för vi och våra vänner har hittat en kyrka där man firar mässan utan predikan!«. Och det händer att man ser människor som somnar under predikan, andra småpratar eller går ut för att röka en cigarett... Därför måste predikan vara kort, men den måste vara väl förberedd. Och hur förbereder man en predikan, kära präster, diakoner, biskopar? Genom att be, genom att studera Guds ord och göra en klar och kort sammanfattning, inte mer än tio minuter. Avslutningsvis kan vi säga att i Ordets liturgi, genom evangeliet och predikan, för Gud en dialog med sitt folk, som lyssnar med uppmärksamhet och vördnad, och som på samma gång erkänner att han är närvarande och att han verkar. Om vi lyssnar till den »glada nyheten« skall den omvända och förvandla oss, och göra så att vi kan förvandla oss själva och världen. Varför? För att den glada nyheten, Guds ord, går in genom öronen, sedan till hjärtat och når till sist händerna för att göra goda gärningar.

[Tillbaka till innehållsförteckning](#)

»Jag tror. Hjälp min otro!«

Allmän audiens · 14 de febrero de 2018

Lyssnandet till bibelläsningarna, som fortsätter i predikan, motsvarar en rättighet: Guds folks andliga rätt att få Guds ords skatt i överflöd (jfr *Inledning till lektionariet*, 45). Var och en av oss har rätt att få ta emot Guds ord i överflöd, väl läst och väl kommenterat i predikan. Det är en rättighet! Och när Guds ord inte läses väl, när det inte förkunnas med glöd av diakonen, prästen eller biskopen, då nekas de troende sin rättighet. Vi har rätt att lyssna till Guds ord. Herren talar för alla, herdar och lekfolk. Han knackar på dörren till hjärtat hos alla dem som deltar i mässan, var och en i sin livssituation och ålder. Herren tröstar, kallar, sår frön till ett nytt och försonat liv. Och det gör han genom sitt ord. Hans ord knackar på hos hjärtat och förändrar hjärtat!

Efter predikan låter en stunds tystnad detta utsäde sjunka in i själen för att man skall ta till sig det som Anden säger till var och en. Det är viktigt med tystnad efter predikan, då var och en skall tänka på vad den har hört.

Hur fortsätter mässan efter denna tystnad? Det personliga trossvaret fogs in i kyrkans trosbekännelse. Vi läser alla trosbekännelsen i mässan. Genom att den läses av hela församlingen, visar trosbekännelsen ett gemensamt svar på vad man hört tillsammans i Guds ord (jfr *Katolska kyrkans katekes*, 185–197). Hörande och tro är vitalt förenade. Tron föds inte ur mänskliga tankars fantasier. Paulus säger att »tron bygger på förkunnelsen och förkunnelsen på Kristi ord« (*Rom* 10:17). Tron närs alltså av hörandet och leder till sakramentet. Så gör den gemensamma trosbekännelsen att den liturgiska församlingen »på nytt mediterar och bekänner trons stora mysterier, innan de firas i eukaristin« (*Allmän introduktion till det*

romerska missalet, 67).

Trosbekännelsen knyter eukaristin till dopet, som mottagits »i Faderns och Sonens och den Heliga Andens namn«, och påminner om att sakramenten görs begripliga av ljuset från kyrkans tro.

Svaret på Guds ord, som mottagits med tro, uttrycks sedan i den allmänna förbönen, som kallas »allmän« för den omfattar kyrkans och världens behov (jfr *Allmän introduktion till det romerska missalet*, 69–71; *Inledning till lektionariet*, 30–31).

Fäderna på Andra Vatikankonciliet beslöt att återinföra denna förbön efter evangeliet och predikan, särskilt på söndagar och högtider, för att »man skall be med folket för den heliga kyrkan, för dem som styr oss, för behövande, för alla människor och för hela världens frälsning« (*Sacrosanctum Concilium*, 53; jfr *1 Tim 2:1–2*). »Folket utövar sitt prästadöme som det fått i dopet genom att bära fram böner till Gud för allas frälsning« under ledning av prästen som inleder och avslutar (*Allmän introduktion till det romerska missalet*, 69). Efter de enskilda bönerna, som läses av en diakon eller av en läsare, hörs församlingens röst som säger: »Herre, hör vår bön«.

Låt oss minnas vad Herren Jesus sade: »Om ni blir kvar i mig och mina ord blir kvar i er, så be om vad ni vill, och ni skall få det« (*Joh 15:7*). Kanske någon säger: »Men det tror vi inte, för vår tro är så liten«. Men Jesus säger att om vår tro var stor som ett senapskorn skulle vi få allt. »Be om vad ni vill och ni skall få det«. I denna allmänna förbön efter trosbekännelsen ber vi Herren om det vi behöver och vill.« »Ni skall få det«, på det ena eller andra sättet, men »ni skall få det«. »Allt är möjligt för den som tror«, sade Herren. Vad svarade den man till vilken Herren sade detta, att allt är möjligt för den som tror? Han svarade: »Jag tror. Hjälp min otro!«. Också vi kan säga: »Jag tror. Hjälp min otro!« Vi skall bära fram vår bön med denna trons anda: »Jag tror. Hjälp min otro!« Anspråk på världsliga ting stiger inte upp till himlen, och Gud hör heller inte självupptagna böner (jfr *Jak 4:2–3*). Det troende folket skall be för den kyrkliga gemenskapens och världens konkreta behov och undvika konventionella och närsynta formler. Den allmänna förbönen, som

avslutar Ordets liturgi, uppmanar oss att se med Guds blick, för han tar hand om alla sina barn.

[Tillbaka till innehållsförteckning](#)

Det heliga folkets offergåvor

Allmän audiens · 28 de febrero de 2018

Efter Ordets liturgi – som jag har talat om i föregående katekeser – följer den andra huvuddelen av mässan, Eukaristins liturgi. Genom heliga tecken gör kyrkan här ständigt närvarande det nya förbundets offer, det förbund som slöts av Jesus på korsets altare (jfr *Andra Vatikankoncilietts konstitution Sacrosanctum Concilium* 47). Korset var det första kristna altaret, och när vi närmar oss altaret för att fira mässan, går vår tanke till korsets altare, där det första offret firades. Prästen, som i mässan står i Kristi ställe, utför det som Herren själv gjorde och anförtrodde åt lärjungarna under den sista måltiden: han tog brödet och kalken, tackade, gav åt lärjungarna, och sade: »Tag och ät... drick: detta är min kropp... detta är mitt blods kalk. Gör detta till min åminnelse«.

I lydnad mot Jesu befallning har kyrkan fördelat eukaristins liturgi i olika moment som motsvarar ord och gester som han utförde kvällen före sitt lidande. I offergåvornas tillredelse bärs så brödet och vinet fram till altaret, de element som Kristus tog i sina händer. I den eukaristiska bönen tackar vid Gud för hans återlösningsverk och offergåvorna blir Jesu Kristi kropp och blod. Sedan följer brödsbrytelsen och kommunionen, genom vilka vi får återuppleva apostlarnas erfarenhet när de mottog de eukaristiska gåvorna ur Kristi egna händer (jfr *Allmän introduktion till det romerska missalet*, 72).

Jesu första gest, när »han tog brödet och kalken«, motsvaras av offergåvornas tillredelse. Det är den första delen av eukaristins liturgi. Det är bra om det är några ur församlingen som bär fram brödet och vinet till prästen, för offergåvorna står för den andliga offergåvan från kyrkan som församlats där för eukaristifirandet. Även om »det idag

inte längre är de troende som bär fram sitt eget bröd och vin för liturgin, bevarar riterna med frambärandet av dessa gåvor sitt andliga värde och sin andliga innebörd« (*ibid.*, 73). Därför säger biskopen, när han viger en ny präst och ger honom brödet och vinet: »Tag emot det heliga folkets offergåvor för det eukaristiska offret« (*ur prästvigningsriten*). Guds folk bär fram offergåvorna, brödet och vinet, den stora offergåvan för mässan! I brödets och vinets tecken lägger så det troende folket sin egen offergåva i prästens händer, och han lägger den på altaret eller på Herrens bord »som är mittpunkten för hela eukaristins liturgi« (*Allmän introduktion till det romerska missalet*, 73). Mässans mittpunkt är alltså altaret, och altaret är Kristus; man måste alltid se till altaret som är mässans mittpunkt. I »jordens frukt och människans arbete« frambärs de troendes strävan att göra sig själva, i lydnad mot Guds ord, till »ett offer som är välbehagligt inför Gud Fader allsmäktig«, »till gagn för oss och hela hans heliga kyrka«. »De troendes liv, deras lovprisning, deras lidande, deras bön, deras arbete förenas med Kristi liv, lovprisning, lidande, bön och arbete och hans fullständiga självutgivelse och får på detta sätt ett nytt värde« (*Katolska kyrkans katekes*, 1368).

Visst är det inte mycket vi kan bära fram, men Kristus behöver detta lilla. Herren begär inte mycket av oss, och han ger oss mycket. I vårt vanliga liv begär han god vilja av oss, han begär av oss ett öppet hjärta och viljan att bli bättre för att ta emot honom, som ger sig själv till oss i eukaristin. Han begär av oss dessa symboliska offergåvor som sedan blir hans kropp och blod. Rökelsen är en bild av denna frambärande i bön: när rökelsen brinner avger den en väldoftande rök som stiger uppåt. Att med rökelse incensera korset, altaret, prästen och det prästerliga folket synliggör det offerband som förenar allt detta med Kristi offer (jfr *Allmän introduktion till det romerska missalet*, 75). Och glöm inte att altaret är Kristus, men alltid med hänvisning till det första altaret som är korset, och på altaret som är Kristus lägger vi våra oansenliga offergåvor, brödet och vinet som sedan blir så mycket: Jesus själv som ger sig själv till oss.

Allt detta uttrycks också av bönen över offergåvorna. I den ber prästen Gud att ta emot de gåvor som kyrkan bär fram och ber om detta

förunderliga utbyte mellan vår fattigdom och hans rikedom. I brödet och vinet bär vi fram till honom vårt liv som offergåva, för att det skall förvandlas av den Heliga Anden i Kristi offer och med honom bli en enda andlig offergåva, välbehaglig inför Gud Fader. Medan offergåvornas tillredelse så avslutas, förbereder man sig för den eukaristiska bönen (jfr *ibid.*, 77).

Denna del av mässan lär oss en andlighet som handlar om att ge sig själv, och den kan lysa upp våra dagar, våra relationer till andra, vad vi gör, de lidanden vi möter, och hjälpa oss att bygga denna världens stad i evangeliets ljus.

[Tillbaka till innehållsförteckning](#)

Ingen är bortglömd

Allmän audiens · 7 de marzo de 2018

Efter frambärandet av brödet och vinet börjar den eukaristiska bönen, som är det som skiljer mässan från alla andra gudstjänster och utgör dess mittpunkt, som kulminerar i den heliga kommunionen. Den motsvarar vad Jesus själv gjorde till bords med apostlarna under den sista måltiden, då han »läste tackbönen« över brödet och sedan över vinet (jfr *Matt* 26:27; *Mark* 14:23; *Luk* 22:17,19; *1 Kor* 11:24): hans tacksägelse upprepas varje gång vi firar eukaristin och förenar oss med hans frälsningsoffer.

I denna högtidliga bön – den eukaristiska bönen är högtidlig – uttrycker kyrkan vad den gör när den firar eukaristin och orsaken varför den firar den, för att vara i gemenskap med Kristus som verkligen är närvarande i det konsakrerade brödet och vinet. Efter att ha uppmanat folket att upplyfta sina hjärtan till Herren och att tacka och lova honom, uttalar prästen bönen högt, i alla de närvarandes namn, medan han talar till Fadern genom Jesus Kristus i den Heliga Anden. »Innebörden i denna bön är att hela församlingen förenas med Kristus för att lovprisa Guds stora gärningar och bära fram offret« (*Allmän introduktion till det romerska missalet*, 78). Och för att förenas måste det förstå. Därför vill kyrkan fira mässan på det språk som folket förstår, för att var och en skall kunna förenas med denna lovprisning tillsammans med prästen. Ja, »Kristi offer och mässoffret är ett enda offer« (*Katolska kyrkans katekes*, 1367).

I mässboken finns det flera olika eukaristiska böner, som alla består av typiska beståndsdelar som jag nu tänkte påminna om (jfr *Allmän introduktion till det romerska missalet*, 79; *Katolska kyrkans katekes* 1352–1354). De är alla vackra. De börjar med prefationen, som är en

tacksägelse för Guds gåvor, särskilt för att han har sänt sin son som frälsare. Prefationen avslutas med lovsången »Helig, helig, helig är Herren«, som man oftast sjunger. Det är vackert att sjunga den. Hela församlingen förenar sin röst med änglarnas och helgonens röster för att lovprisa och ära Gud.

Därpå följer bönen till Fadern att sända sin Ande för att helga brödet och vinet. Vi åkallar Anden för att den skall komma och för att Jesus skall vara närvarande i brödet och vinet. Den Heliga Andens verkan och kraften hos Kristi egna ord, som uttalas av prästen, gör hans kropp och blod verkligen närvarande under brödets och vinets gestalt tillsammans med hans offer som bars fram på korset en gång för alla (*Katolska kyrkans katekes* 1375). Jesus var tydlig på den här punkten. Vi har hört hur Paulus i början återger Jesu ord: »Detta är min kropp, detta är mitt blod«. Det är Jesus själv som har sagt detta. Vi skall inte få för oss några konstiga tankar: »Men hur kan det komma sig att det som ...« Det är Jesu kropp, det är det hela! Tron: tron hjälper oss; med en trosakt tror vi att det är Jesu kropp och blod. Det är »trons mysterium,« som vi säger efter konsakrationen. Prästen säger »trons mysterium« och vi svarar med en acklamation. Kyrkan firar minnet av Herrens död och uppståndelse i väntan på hans återkomst i härlighet och bär så fram till Fadern det offer som försonar himmel och jord. Den bär fram Kristi påskoffer och sig själv med honom och ber, genom den Heliga Anden, att bli »en kropp och en själ i Kristus« (*Tredje eukaristiska bönen*; jfr *Sacrosanctum Concilium* 48; *Allmän introduktion till det romerska missalet*, 79). Kyrkan vill förenas med Kristus och bli en kropp och en själ med Herren. Detta är den sakramentala kommunions nåd och frukt: vi får näring av Kristi kropp för att vi som äter av den skall bli hans levande kropp i världen.

Detta är ett kommunions mysterium, kyrkan förenas med Kristi offer och hans förbön. »I katakomberna skildras kyrkan ofta som en kvinna i bön, med armarna vitt utbredda i böneställning. Som Kristus som sträckte ut sina armar på korset offerar hon sig och ber för alla människor genom honom, med honom och i honom« (*Katolska kyrkans katekes* 1368). Kyrkan som ber. Det är viktigt att tänka sig kyrkan i bön. Det finns ett stycke i Apostlagärningarna: när Petrus satt

i fängelse »bad den kristna gemenskapen ständigt för honom«. När vi går i mässan är det just för att göra detta: vara en bedjande kyrka.

Den eukaristiska bönen ber Gud samla alla sina barn i kärlekens fulländning, i gemenskap med påven och biskopen, som nämns vid namn, i ett tecken för att vi firar i gemenskap med den universella kyrkans och med den lokala kyrkan. Bönen och offret bärs fram till Gud för alla kyrkans medlemmar, levande och döda, i väntan på det saliga hoppet att få ta del av himlens eviga arvedel tillsammans med jungfru Maria (jfr *Katolska kyrkans katekes* 1369–1371). Ingen och inget glöms bort i den eukaristiska bönen, men allt riktas mot Gud, liksom den avslutande doxologin (*louprisningen*). Ingen är bortglömd. Och om jag har någon släkting eller vän som är behövande eller har gått bort till den andra världen, kan jag nämna den personen i det ögonblicket, tyst i mitt inre eller skriva ner namnet för att det skall uttalas. »Fader, hur mycket skall jag betala för att mitt namn skall läsas upp där?« »Inget!« Mässan är inget man köper. Mässan är Kristi offer och det är gratis. Återlösningen är gratis. Om du vill ge en offergåva så gör det, men man kan inte köpa mässor. Det är viktigt att förstå det.

Kanske kan vi uppleva att denna kodifierade bön känns avlägsen. Ja, det är en urgammal böneformel. Men om vi förstår dess innebörd kan vi säkert delta bättre. Den uttrycker nämligen allt vad vi gör i eukaristifirandet; dessutom lär den oss tre inställningar som aldrig får saknas hos Jesu lärjungar: att lära sig att »tacka, alltid och överallt«, och inte bara då och då, när allt går bra; att göra vårt liv till en frivillig kärleksgåva; och att bygga en påtaglig gemenskap, kommunion, i kyrkan och med andra. Denna mässans centrala bön fostrar oss alltså stegvis till att göra hela vårt liv till en »eukaristi«, en tacksägelse.

[Tillbaka till innehållsförteckning](#)

Att be så som Jesus bad

Allmän audiens · 14 de marzo de 2018

Under sin sista måltid tog Jesus brödet och vinets kalk, prisade och tackade Gud, och sedan vet vi att han »bröt brödet«. Denna gest motsvaras i mässans eukaristiska liturgi av brödsbrytelsen, som föregås av den bön som Herren lärt oss, »Fader vår«.

Och så inleds kommuniionsritererna, som förlänger den eukaristiska börens lovprisning och bön med att man tillsammans ber »Fader vår«. Detta är inte bara en av alla de olika kristna böerna, det är Guds barns bön: det är den stora bön som Jesus har lärt oss. »Fader vår« överlämnas till oss när vi döpts, och låter det sinnelag råda hos oss som också fanns hos Kristus Jesus. När vi ber Fader vår, ber vi så som Jesus bad. Det är den bön som Jesus har författat, och han lärde oss den, när hans lärjungar sade: »Mästare, lär oss att be så som du ber«. Det är underbart att be som Jesus! Vägleda av hans ord vågar vi tala till Gud och kalla honom »Fader«, för vi är pånyttfödda som hans barn genom vatten och Helig Ande (jfr *Ef* 1:5). Sanningen är att ingen kan kalla honom helt familjärt »Abbà« – »Fader« – utan att ha avlats av Gud, utan Andens inspiration, som Paulus lär oss (jfr *Rom* 8:15). Vi måste tänka att ingen kan kalla honom »Fader« utan Andens inspiration. Ofta säger folk »Fader vår« utan att veta vad de säger. Ja, han är Fadern, men känner du när du säger det att han är din Fader, mänsklighetens Fader, Jesu Kristi Fader? Har du en relation till denne Fader? När vi ber »Fader vår«, skapar vi en kontakt med Fadern som älskar oss, men det är Anden som ger oss denna kontakt, denna känsla av att vara Guds barn.

Vilken annan bön än den som Jesus har lärt oss kan förbereda oss för den sakramentala kommunionen med honom? Förutom i mässan ber

man »Fader vår« morgon och kväll i morgonbönen laudes och i vespern, så att inställningen av barnskap gentemot Gud och av syskonskap gentemot nästan bidrar till att ge våra dagar en kristen form.

I Herrens bön – i »Fader vår« – ber vi om »vårt dagliga bröd«, och där kan vi skymta en särskild hänvisning till det eukaristiska brödet, som vi behöver för att leva som Guds barn. Vi ber också att Gud skall »förlåta våra skulder«, och för att vara värdiga att ta emot Guds förlåtelse lovar vi att själva förlåta dem som står i skuld till oss. Och det är inte lätt. Det är inte lätt att förlåta dem som har förorättat oss; det är en nåd vi måste be om: »Herre, lär mig att förlåta så som du har förlåtit mig«. Det är en nåd. Med våra egna krafter kan vi inte göra det: att förlåta är en nåd från den Heliga Anden. Medan »Fader vår« så öppnar vårt hjärta för Gud, hjälper den oss också att älska våra syskon. Till sist ber vi också Gud att »frälsa oss ifrån ondo«, att rädda oss från det onda som skiljer oss från Honom och från våra syskon. Det är lätt att förstå att detta är böner som är lämpade att förbereda oss för den heliga kommunionen (jfr *Allmän introduktion till det romerska missalet*, 81).

Det vi ber om i »Fader vår« förlängs av prästens bön som i allas namn ber: »Ja, fräls oss, Herre, från allt ont, och ge oss fred i våra dagar«. Och sedan får det ett slags sigill i fridshälsningen: först ber man Kristus att hans frids gåva (jfr *Joh 14:27*) – som är så olik världens fred – skall låta kyrkan växa i frid och enhet efter hans vilja; när vi sedan konkret utväxlar en fridshälsning, uttrycker vi »kyrkans gemenskap och ömsesidig kärlek innan vi tar emot kommunionens sakrament« (*Allmän introduktion till det romerska missalet*, 82). I den romerska riten har fridshälsningen alltid placerats före kommunionen och syftar på den eukaristiska kommunionen. Som Paulus säger, kan man inte ta del av det enda bröd som gör oss till en kropp i Kristus utan att erkänna att vi fått frid av syskonlig kärlek (jfr *1 Kor 10:16-17; 11:29*). Kristi frid kan inte slå rot i ett hjärta som är oförmöget att leva i broderskap och att återskapa den när den sårats. Det är Herren som ger friden: han ger oss nåden att förlåta dem som förorättat oss.

Fridsgesten följs av brödsbrytelsen, som i fornkyrkan gav namn åt hela eukaristifirandet (jfr *Allmän introduktion till det romerska missalet*, 83; *Katolska kyrkans katekes*, 1329). Brödsbrytelsen utfördes av Jesus under hans sista måltid, och var den gest som gjorde att lärjungarna kunde känna igen honom efter att han återuppstått. Kom ihåg lärjungarna i Emmaus, som talade om mötet med den uppståndne och berättade »hur han hade gett sig till känna för dem genom att bryta brödet« (jfr *Luk* 254:30–31, 35).

Det eukaristiska brödet bryts medan man åkallar »Guds lamm«, vilket är vad Johannes Döparen kallade Jesus, han »som tar bort världens synd« (*Joh* 1:29). Den bibliska bilden av lammet talar om återlösningen (jfr *2 Mos* 12:1–14; *Jes* 53:7; *1 Pet* 1:19; *Upp* 7:14). I det eukaristiska brödet, som bryts för att världen skall leva, känner den bedjande församlingen igen Guds sanna lamm, Kristus återlösaren, och ber honom: »Förbarma dig över oss ... ge oss din frid«.

»Förbarma dig över oss«, »ge oss din frid« är böner, efter »Fader vår« och brödsbrytelsen, hjälper oss att förbereda vår själ för att ta del av den eukaristiska måltiden, som är en källa till gemenskap med Gud och våra syskon.

Låt oss inte glömma denna stora bön, den som Jesus har lärt oss, och som är den bön med vilken han bad till Fadern. Och denna bön förbereder oss för kommunionen.

[Tillbaka till innehållsförteckning](#)

»Saliga de som är bjudna till Lammets bröllopsmåltid«

Allmän audiens · 21 de marzo de 2018

Hela mässfirandet, som vi går igenom stund för stund, pekar fram emot kommunionen, alltså att förenas med Jesus. Den sakramentala kommunionen, inte den andliga kommunionen som du kan ta emot hemma genom att säga: »Jesus, jag skulle vilja ta emot dig andligen«. Nej, den sakramentala kommunionen, med Kristi kropp och blod. Vi firar eukaristin för att näras av Kristus, som ger oss sig själv både i Ordet och i altarets Sakrament för att göra oss lika honom. Det säger Herren själv: »Den som äter mitt kött och dricker mitt blod förblir i mig och jag i honom« (*Joh 6:56*). Det som Jesus gjorde när han gav sin kropp och sitt blod till sina lärjungar under den sista måltiden, det fortsätter än idag genom prästens och diakonens tjänst, för de är ordinarie kommuniionsutdelare, de som delar ut livets bröd och frälsningens kalk till sina bröder och systrar.

Efter att ha brutit det vigda brödet, alltså Jesu kropp, i mässan, visar prästen det för de troende och inbjuder dem att ta del av den eukaristiska festmåltiden. Vi minns de ord som sägs från det heliga altaret: »Se Guds lamm, som borttager världens synder.« Dessa ord är inspirerade av en mening i Uppenbarelseboken: »Saliga de som är bjudna till Lammets bröllopsmåltid« (*Upp 19:9*): »bröllop« för Jesus är kyrkans brudgum – denna inbjudan kallar oss att erfara en innerlig förening med Kristus, som är en källa till glädje och helighet. Det är en inbjudan som gläder oss och samtidigt låter oss känna behovet av en samvetsrannsakan i ljuset av vår tro. Å ena sidan ser vi vilket avstånd som skiljer oss från Kristi helighet, men å andra sidan tror vi att hans blod har »utgjutits för syndernas förlåtelse«. Vi har alla förlåtits i

dopet, och vi har förlåtits eller skall förlåtas varje gång vi närmar oss botens sakrament. Och glöm inte att Jesus alltid förlåter. Jesus tröttnar inte på att förlåta. Det är vi som tröttnar på att be om förlåtelse. Just med tanke på detta blods frälsande egenskaper utropar kyrkofadern Ambrosius: »Jag som alltid syndar, behöver alltid ha tillgång till medicinen« (*De sacramentis*, 4, 28: PL 16, 446A). I denna tro riktar också vi vår blick till Guds lamm som borttager världens synder och åkallar honom: »Herre, jag är inte värdig att du går in under mitt tak, men säg bara ett ord, så blir min själ helad«. Detta säger vi i varje mässa.

Om det är vi som går i procession fram till altaret för att ta emot kommunionen, är det i verkligheten Kristus som kommer oss till mötes för att göra oss lika sig. Det är ett möte med Jesus! Att näras av eukaristin är att låta sig förvandlas till vad vi tar emot. Kyrkofadern Augustinus hjälper oss förstå vad det handlar om, när han talar om det ljus han fick när han hörde Kristus säga till honom: »Jag är de storas föda. Väx, och du skall äta mig. Och det skall inte vara du som förvandlar mig till dig, som ditt kötts mat; du skall förvandlas till mig« (*Bekännelser* 7,10,16). Varje gång vi tar emot kommunionen blir vi allt mer lika Jesus, vi förvandlas allt mer till Jesus. Så som brödet och vinet förvandlas till Herrens kropp och blod, så förvandlas de som tar emot dem i tro till en levande eukaristi. När prästen delar ut eukaristin säger han: »Kristi kropp«, och du svarar: »Amen«, vilket innebär att du erkänner den nåd och det engagemang som behövs för att bli Kristi kropp. För när du tar emot eukaristin blir du Kristi kropp. Kommunionen förenar oss med Kristus och skiljer oss från vår egoism. Kommunionen öppnar oss och förenar oss med alla dem som är ett i honom. Detta är kommunionens under: vi blir vad vi tar emot!

[Tillbaka till innehållsförteckning](#)

Vi lämnar kyrkan för att “gå i frid”

Allmän audiens · 4 de abril de 2018

Med denna katekes avslutar vi denna serie av katekeser som ägnats åt mässan, som är åminnelse, men inte bara som ett minne, man får återuppleva Jesu lidande och uppståndelse. Sista gången kom vi fram till kommunionen och bönen efter kommunionen. Efter denna bön avslutas mässan med prästens välsignelse och utsändningen (jfr *Allmän introduktion till det romerska missalet*, 90). Så som mässan inleddes med korstecknet, i Faderns, Sonens och den Heliga Andens namn, så avslutas mässan, det liturgiska firandet, på nytt i treenighetens namn.

Men vi vet att när mässan tar slut, inleds det kristna vittnesbördets engagemang. De kristna går inte i mässan för att göra sin plikt för den här veckan och sedan glömma bort det. Nej, de går i mässan för att ta del i Herrens lidande och uppståndelse och för att sedan leva mer som kristna. Vi lämnar kyrkan för att »gå i frid« och bära med oss Guds välsignelse till våra vardagliga sysslor, till våra hem, våra arbetsplatser, bland alla sysslor i den jordiska staden, och för att »förhärliga Herren med vårt liv«. Men om vi lämnar kyrkan och skvallrar och säger »se på den där...« har mässan inte trätt in i mitt hjärta. Varför? För jag har inte förmått leva i det kristna vittnesbördet. Varje gång jag lämnar mässan måste jag lämna den bättre än när jag kom, med mer liv, mer kraft, mer vilja att ge ett kristet vittnesbörd. Genom eukaristin träder Herren Jesus in i oss, i vårt hjärta och vårt kött, för att vi skall kunna hålla dopets nåd levande och verksam i våra handlingar (jfr *kollektbön Annandag Påsk*).

Från firandet till livet, medvetna om att mässan fullbordas i konkreta beslut hos den som låter sig dras in i Kristi mysterium. Vi får inte

glömma att vi firar eukaristin för att lära oss att bli eukaristiska män och kvinnor. Vad betyder det? Det betyder att låta Kristus agera i våra gärningar: att hans tankar skall bli våra tankar, hans känslor skall bli våra, hans val skall bli våra. Detta är helighet: att göra så som Kristus gjorde är kristen helighet. Det säger aposteln Paulus när han talar om hur han blivit lik Jesus: »Jag har blivit korsfäst med Kristus, men jag lever, fast inte längre jag själv, det är Kristus som lever i mig. Så långt jag ännu lever här i världen lever jag i tron på Guds son, som har älskat mig och offrat sig för mig« (*Gal 2:19-20*). Detta är kristet vittnesbörd. Paulus erfarenhet lyser upp också oss: i den mån vi dödar vår egoism, i den mån vi låter det dö som motsätter sig evangeliet och Jesu kärlek, skapas i oss större utrymme för hans Andes makt. De kristna är män och kvinnor som låter den Heliga Andens kraft vidga deras själ, efter att ha tagit emot Kristi kropp och blod. Låt er själ vidgas! Bort med dessa trånga och instängda själar, små och egoistiska, nej! Vida själar, stora själar, med vida horisonter... Låt Andens kraft vidga era själar efter att ni tagit emot Kristi kropp och blod.

Eftersom Kristi verkliga närvaro i det konsekrerade brödet inte upphör med mässan (jfr *Katolska kyrkans katekes*, 1374), bevaras eukaristin i tabernaklet för kommunion för sjuka och för tyst tillbedjan av Herren i det allraheligaste sakramentet. Den eukaristiska kulten utanför mässan, både privat och i gemenskap, hjälper oss att förbli i Kristus (jfr *ibid.*, 1378–1380).

Mässan frukter måste mogna i vardagslivet. Med en lätt överdrift kan vi säga: mässan är som vetekornet, som sedan växer i vardagslivet, det växer och mognar i goda gärningar, i inställningar som gör oss lika Jesus. Mässans frukter skall därför mogna i vardagslivet. Eukaristin förenar oss närmare med Kristus och ger nytt liv åt den nåd som Anden gav i dopet och konfirmationen, för att vårt kristna vittnesbörd skall vara trovärdigt (jfr *ibid.*, 1391–1392).

Vad gör då eukaristin när den tänder den gudomliga kärlekens eld i våra hjärtan? Den skiljer oss från synden: »Ju mer vi deltar i Kristi liv och ju större framsteg i vänskapen med honom vi gör, desto svårare är

det för oss att bryta med honom genom en dödssynd« (*ibid.*, 1395).

Om man regelbundet tar emot kommunionen förnyas, stärks och fördjupas bandet till den kristna gemenskap som vi hör till, enligt principen att det är eukaristin som »gör« kyrkan (jfr *ibid.*, 1396), den förenar oss alla.

Att ta del av eukaristin gör också att vi måste bry oss om andra, särskilt fattiga, och för det lär oss att gå från Kristi kött till våra syskons kött, där han väntar på att vi skall känna igen honom, tjäna honom, hedra honom, älska honom (jfr *ibid.*, 1397).

Föreningen med Kristus är en skatt som vi bär i lerkärl (jfr *2 Kor 4:7*), och därför behöver vi ständigt återvända till det heliga altaret, tills dess att vi i paradiset kan njuta helt och fullt av saligheten på Lammets bröllopfest (jfr *Upp 19:9*).

Vi tackar Herren för att han låtit oss återupptäcka den heliga mässan tillsammans. Låt oss med förnyad tro lockas av detta verkliga möte med Jesus, som dött och återuppstått för oss, han som är vår samtida. Och må vårt liv alltid »blomstra« så, som påsken, med hoppets, trons och de goda gärningarnas blommor. Må vi alltid finna kraften för detta i eukaristin, i föreningen med Jesus.

[Tillbaka till innehållsförteckning](#)

[Dela denna bok...](#)

Texter tagna ur www.vatican.va

© Libreria Editrice Vaticana

Översättning till svenska

Olof Brandt

Opus Deis

informationskontor, 2018

www.opusdei.org